

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 29/2020

Kehityshakuinen maatilayrittäjä hakee osaamista ulkomailta

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Maunumäki Arja, Kolehmainen Sari
11.5.2020 ::

Suomalainen kehittyvä ja menestyvä maatila toimii kuten mikä tahansa yritys. Yrittäjän on jatkuvasti seurattava, mitä alalla tapahtuu, tutustuttava uusiin teknologioihin ja omaksuttava uusia ja tehokkaampia työ- ja johtamismenetelmiä. Alan uutuudet tulevat usein ulkomailta. Suomen näkökulmasta katsottuna kiinnostavimpia maita Euroopassa ovat Tanska ja Hollanti sekä kaukomaista Kanada. Muiden toimintaan tutustuminen auttaa näkemään kehittämistarpeiden lisäksi myös oman tilan vahvuudet.

Suomalaiset kehittyvät maatilat ovat jo pitkään ottaneet oppia ulkomailta ^[1]. Perinteinen tapa ovat olleet opintomatkat, joilla yrittäjät ovat vierailleet ulkomaisilla tiloilla ja tutustuneet paikan päällä olosuhteisiin ja tavanneet paikallisia yrittäjiä ^[2] ^[3]. Muita paljon käytettyjä tiedonhankintatapoja ovat messu- ja tapahtumamatkat ^[4] sekä koulutustilaisuudet.

KV-farmari-hanke ^[5] antaa yrittäjälle tilaisuuden mennä syvemmälle ja hankkia osaamista jostain Suomessa vähemmän tunnetusta käytänteestä tai toimintatavasta sekä suuremman kokoluokan maatilayritykselle tärkeästä johtamisesta ja taloushallinnosta ^[6]. Hanke kartoittaa ja valitsee ulkomailta korkeatasoisia tiloja, joille suomalaiset yrittäjät menevät tutustumaan tilan prosesseihin. Prosessiajattelu korostuu nykyaikaisen maatalan laatutyössä ja suunnittelulla ja uudelleenajattelulla päästään suuriin parannuksiin ^[7]. Suomen maatalojen tavallisin sivuelinkeino on urakointi ^[8], mutta KV-farmari-hankkeessa yrittäjät näkevät konkreettisesti myös uusien sivuelinkeinojen, kuten elintarvikejalostuksen ja maatilamatkailun, mahdollisuuksia. He osallistuvat tilan töihin ja toimintaan sekä vaihtavat kokemuksia tilallisten kanssa. Tämä niin sanottu työharjoittelu kestää noin viikon. Tavoitteena on nähdä pintaa syvemmälle ja kokea enemmän kuin lyhyellä tilavierailulla. Hankkeeseen mukaan lähteneet yrittäjät kertovat osallistumisensa syistä muun muassa näin:

- » Kaduttaa, kun ei aikoinaan opiskeluaikana tullut lähdettyä, niin päätin nyt ilmoittautua.
- » Kyllä ruokintapöydällä patsastelu riittää, nyt pitää päästä oikeasti kiinni asioihin.

Monet tilalliset kaipaavat myös verkostoitumista sekä ulkomaisten että suomalaisten yrittäjien kesken sekä jatkuvaa tiedon ja osaamisen vaihtoa sekä vertaistukea ^[11]. Hankkeeseen on tällä hetkellä ilmoittautunut mukaan 32 tilaa ja kaksi ensimmäistä harjoittelua ovat toteutuneet keväällä 2020.

Tarkasti valikoidut kohdetilat

Hankkeeseen mukaan tulevilta yrittäjiltä kysytään, mitä asioita he erityisesti haluaisivat tarkastella kohdetilalla, millainen olisi esimerkiksi kokoluokaltaan tai lypsyjärjestelmältään kiinnostava tila ja missä maassa se sijaitisi. Näin yrittäjä saa parhaan hyödyn oman tilansa kehittämiseen.

Suosituimmiksi kohdemaiksi valikoituivat Tanska, Hollanti ja Kanada. Tanska on tunnettu sianlihan ja maidon tuotannostaan [9] ja Hollanti on maailman toiseksi suurin maataloustuotteiden viejä [10]. Myös Ruotsi kiinnostaa ja erityisesti luomuun suuntautuneet yrittäjät ovat toivoneet kohdemaaksi Itävaltaa. Kanada on kiinnostava korkeatasoisen maatalouden lisäksi myös siksi, että luonnonolosuhteet vastaavat Suomen olosuhteita. Kohdetiloja etsitään hankepartnerien omien kontaktien kautta ja muiden yhteistyökumppaneiden avulla.

Kohdetiloihin ollaan yhteydessä ja heiltä pyydetään tietoja muun muassa talouden tunnusluvuista [11]. Sen jälkeen joku hanketoimijoista käy paikan päällä tutustumassa tilaan ja hankkimassa kuva- ja videoaineistoa ja lisää tietoja. Näistä aineistoista laaditaan kohdetilojen esittelyt ja suomalaiset yrittäjät voivat niiden perusteella tehdä päätöksen, mille tilalle haluavat mennä.

Tähän mennessä hankkeen kohdetiloiksi on valikoitunut kolme tilaa Tanskasta, neljä Hollannista (kuva 1), kolme Ruotsista ja yksi Kanadasta. Lisää tiloja etsitään.

KUVA 1. Eräällä Hollannin kohdetilalla voi esimerkiksi kokeilla kumpi lypsyjärjestelmä sopii reilun sadan lehmän tilalle – karuselliasema vai robotti (kuva: Sari Kolehmainen)

Joustavuutta ja räätälöintiä

Hankkeessa pyritään aidosti tarjoamaan yrittäjille mahdollisuus ulkomaan kokemukseen joustavasti oman aikataulun mukaan silloin, kun he pystyvät irrottautumaan oman tilansa töistä. Kun mieleinen kohdetila on löytynyt, yrittäjä ja kohdetila sopivat keskenään molemmille sopivasta aikataulusta. Tämä on iso etu verrattuna ryhmämatkoihin, joiden aikatauluun ei yksittäinen osallistuja voi vaikuttaa.

Suomalaiset tilalliset voivat myös esittää etukäteen toiveita ja kysymyksiä kohdetilalle esimerkiksi siitä, mitä prosesseja [\[2\]](#) he haluavat tarkastella ja mistä oppia. Yksi kriteeri kohdetilojen valinnalle on, että tila haluaa avoimesti jakaa osaamistaan ja vaihtaa kokemuksia puolin ja toisin.

Kielitaitoa ja kansainvälisiä valmiuksia

Ennen matkaa yrittäjät osallistuvat valmennukseen. Se toteutetaan pääosin verkossa ja lisäksi muutamana lähipäivänä. Osallistujille tarjotaan aineistoa ja harjoituksia englannin kielen osaamisen vahvistamiseen sekä ohjataan pohtimaan kulttuurienvälisen viestinnän asioita ja uuden kulttuurin kohtaamista. Osallistujat valmistavat englanniksi oman tilansa esittelyn joko videon tai diasarjan muodossa. Se toimitetaan etukäteen kohdetilalle tai sitä käytetään paikan päällä keskusteltaessa kohdetilan väen kanssa. Osallistujat suunnittelevat myös etukäteen, mitä asioita he haluavat saada selville ja miten niitä kysytään. Kysymyksiä voi myös lähettää kohdetilalle etukäteen. Kaikella tällä huolellisella valmistautumisella pyritään maksimoimaan ulkomaan kokemuksesta saatu hyöty.

Valmennusympäristönä on Moodle-oppimisympäristö. Osallistujat työskentelevät itsenäisesti erilaisten aineistojen, kuten tekstien, videoiden ja muiden verkkoaineistojen parissa. Lähipäivien ja verkko-ohjausten aikana asioita käsitellään yhdessä. Ensimmäiset koulutuksen lähipäivät on pidetty joului-, tammi- ja helmikuussa ja harjoitteluun lähtevät viljelijät ovat tehneet erinomaisia esittelyitä itsestään ja tiloistaan.

Opit ja kokemukset jakoon

Yksi merkittävä hankkeen tavoite on auttaa osallistujia verkostoitumaan toisten suomalaisten tilojen ja kohdetilojen kanssa. Osallistujat välittävät jo ulkomailla oleskelun aikana oppimiaan asioita (kuva 2) sosiaalisen median kanavien, Facebookin ja Instagramin, kautta toisille osallistujille ja myös muille kiinnostuneille [\[5\]](#). Ulkomaan kokemuksen jälkeen tietoja ja osaamista jaetaan erilaisissa yrittäjien tilaisuuksissa ja tapahtumissa sekä julkaistaan aineistoja eri kanavissa. Tavoitteena on kehittää toimintamalli tämän tyyppiselle verkostoitumiselle, osaamisen jakamiselle ja oppimiselle.

KUVA 2. Kohdetiloilla voi oppia uusia ja erilaisia työskentelytapoja, tässä valmistaudutaan sorkkakylpyyn (kuva: Tuomas Repo, ensimmäinen harjoittelussa käynyt viljelijä)

KV-farmari-hanke

Päätoteuttaja: Savonia-ammattikorkeakoulu Oy

Osatoteuttajat: Oulun ammattikorkeakoulu Oy, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (Riveria), Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos/Kainuun ammattiopisto

Toiminta-aika: 1.1.2019–30.6.2021

Toiminta-alue: Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu

Budjetti: 489 354 euroa

Rahoittaja: ESR

Hankkeen tavoitteet:

- Kehittää maatalousyrittäjien kansainvälistymisvalmiuksia
- Lisätä syvällistä osaamista uusista teknologioista, tuotantotavoista, sivuelinkeinojen mahdollisuuksista ja johtamismenetelmien käyttöönotosta maitotilayrityksissä
- Osallistujien verkosto
- Kokemusten ja opin jakaminen
- Mukana 32 suomalaista tilaa ja 20 ulkomaista kohdetilaa

Lähteet

1. ^{^ ab}Maunumäki, A. 2018. Maatilayrittäjän kansainvälistymisen motiivina on tiedonsaanti. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 2. Hakupäivä 21.4.2020. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201801091173>
2. [^]Hyvinvointia maatilalta -hanke. 2017. Norjan reissu – maatilalla tapahtuu ihmeitä! Hakupäivä 20.4.2020. <https://hyvinvointiamaatilalta.wordpress.com/category/opintomatka/>
3. [^]Koski, J., Kallioniemi, K. & Streefkerk, K. 2016. Opintomatalla Pohjois-Italiassa, pienen matkakertomuksen ensimmäinen osa. Näe lähelle. Maaseudussa on voimaa. Blogi. Hakupäivä 20.4.2020. <http://naelahelle.blogspot.com/2016/11...>
4. [^]MTK Uusimaa. 2018. Matka Grüne Woche -messuille ja paikallisille tiloille. Hakupäivä 20.4.2020. <https://uusimaa.mtk.fi/-/matka-grune-woche-messuille-ja-paikallisille-tiloille>
5. ^{^ ab}KV-farmari. 2019. Savonia-ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 30.3.2020. <https://kvfarmari.savonia.fi/>
6. [^]Korkiatupa, P. 2018. Mitä suurempi maatila, sitä enemmän vaaditaan taloushallinnolta. Tilisanomat 3. Hakupäivä 19.4.2020. <https://tilisanomat.fi/taloushallinnon-erityispiirteet...>
7. ^{^ ab}Rikkonen, P. 2000. Toimintajärjestelmä maatilayrityksen kehittämislähteenä. Maatalouden tutkimuskeskuksen julkaisuja 82. Hakupäivä 19.4.2020. <http://www.mtt.fi/asarja/pdf/asarja82.pdf>
8. [^]Tuominen, M. 2018. Urakointi on maatilojen yleisin sivuelinkeino – tuo rahaa yli 7 000 tilalle. Maaseudun tulevaisuus 17.5.. Hakupäivä 20.4.2020. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/maatalous/artikkeli-1.235297>
9. [^]Danish Agriculture and Food Council. 2019. Denmark – a Food and Farming Country. Facts & Figures. Hakupäivä 21.4.2020. <https://agricultureandfood.dk/~media/agricultureandfood/Knowledge...>
10. [^]Government of the Netherlands. 2019. Dutch export of agricultural products exceeds 90 billion euros in 2018. Hakupäivä 21.4.2020. <https://www.government.nl/topics/agriculture/news/2019/01/18...>
11. [^]AHDP Dairy. Agriculture and Horticulture Development Board. 2019. Key Performance Indicators. Hakupäivä 21.4.2020. <https://dairy.ahdb.org.uk/optimal-dairy-systems/key-performance-indicators...>

Metatiedot

Nimeke: Kehityshakuinen maatilayrittäjä hakee osaamista ulkomailta

Tekijä: Maunumäki Arja; Kolehmainen Sari

Aihe, asiasanat: kansainvälistyminen, maatalousyrittäjät, maatilat, osaamisen kehittäminen

Tiivistelmä: KV-farmari-hanke järjestää 32 suomalaiselle maitotilalliselle harjoittelujaksoja korkeatasoisilla ulkomaisilla maatiloilla. Tavoitteena on, että osallistujat saavat oppia uusista, Suomessa vähemmän tunnetuista käytänteistä tai toimintatavoista, sivuelinkeinojen mahdollisuuksista ja suuremman kokoluokan maatilayrityksen johtamisesta. He pääsevät viikon ajaksi mukaan tilan toimintaan ja syventymään sen prosesseihin. Ulkomaan kohdetilat valitaan huolellisesti ja hanketoimijat käyvät tutustumassa niihin etukäteen. Näin varmistetaan laadukas ja mahdollisimman hyödyllinen kokemus. Harjoittelut järjestetään yksilöllisesti osallistujien ja kohdetilan toiveiden ja aikataulujen mukaan. Osallistujat valmistautuvat harjoitteluun kehittämällä verkossa tapahtuvassa valmennuksessa kielitaitoaan ja kulttuurien kohtaamisen valmiuksiaan. Yrittäjien kokemukset ja opit jaetaan jo harjoittelun aikana muille osallistujille sosiaalisen median kautta ja myöhemmin yrittäjien tapahtumissa ja verkostoissa.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamäärä: Julkaistu 2020-05-11

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202003309600>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Maunumäki, A. & Kolehmainen, S. 2020. Kehityshakuinen maatilayrittäjä hakee osaamista ulkomailta. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202003309600>.